

KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS VEIKLOS SRIČIŲ, KURIOSE EGZISTUOJA DIDELĖ KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, NUSTATYMO IR VERTINIMO APRAŠYMAS

VEIKLOS SRITIS – LICENCIJOS VERSTIS MAŽMENINE PREKYBA ALKOHOLINIAIS GĖRIMAIS IŠDAVIMAS, PAPILDYMAS, PATIKSLINIMAS, LICENCIJOS GALIOJIMO SUSTABDYMAS, GALIOJIMO SUSTABDYMO PANAIKINIMAS IR GALIOJIMO PANAIKINIMAS

2019-09-17 Nr. 32-3-3

Kaunas

Kauno miesto savivaldybės veiklos srityse už laikotarpį nuo 2018-09-30 iki 2019-09-01 buvo atliekamas korupcijos pasireiškimo tikimybės vertinimas, pasirenkant veiklos sritį, kuri atitiktų Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje numatytiems kriterijams.

Kauno miesto savivaldybės (toliau ir Savivaldybės) administracijos direktorius Kauno miesto savivaldybės veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymą pavedė atlikti Centrinio viešųjų pirkimų ir koncesijų skyriaus vedėjo pavaduotojui Antanui Mockui.

Korupcijos pasireiškimo tikimybė buvo nustatinėjama Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos, išduodant, papildant, patikslinant licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, sustabdant licencijos galiojimą, panaikinant licencijos galiojimo sustabdymą ir panaikinant licencijos galiojimą, srityje.

Nustatant korupcijos pasireiškimo tikimybę vadovautasi Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo analizuojamas laikotarpis nuo 2018 m. rugsėjo 30 d. iki 2019 m. rugsėjo 1 d., atskirais atvejais analizuoti ir kitų laikotarpių duomenys.

Pasirinktos Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos, išduodant, papildant, patikslinant licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, sustabdant licencijos galiojimą, panaikinant licencijos galiojimo sustabdymą ir panaikinant licencijos galiojimą, srities analizė atlikta dokumentiniu būdu, analizuojant Lietuvos Respublikos teisės aktus, susijusius su nagrinėjamąja veiklos sritimi, taip pat Kauno miesto savivaldybės priimtus sprendimus ir teisės aktus.

Vertinant šios Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos srities atitiktį Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje nustatytiems kriterijams, o šiuo atveju veiklos sritį priskiriant prie sričių, kuriose galimai egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, dėl atitikimo Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 4 punkte numatytiems kriterijams – „veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu“, buvo užpildytas Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų priede pateiktas pavyzdinis veiklos analizavimo klausimynas.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo metodai: dokumentų ir teisės aktų analizė, peržiūrint analizuoto struktūrinio padalinio nuostatus, pareigybių aprašymus, Lietuvos Respublikos įstatymus, Vyriausybės nutarimus, Vyriausybės įgaliotų institucijų priimtus teisės aktus, Savivaldybės ir kitus teisės aktus (kuriais savo darbe vadovaujamosi vykdant priskirtas funkcijas), reguliuojančius analizuotą veiklos sritį bei analizuojant valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijas ir priede pateiktą klausimyną.

Analizės tikslas nustatyti konkrečius korupcijos rizikos veiksnius ir kitas sąlygas, įvykius bei aplinkybes, galinčias sudaryti prielaidas dirbantiems Savivaldybės administracijoje padaryti

korupcinio pobūdžio pažeidimus ar kitus, tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingus teisės pažeidimus išduodant, papildant, patikslinant licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, sustabdant licencijos galiojimą, panaikinant licencijos galiojimo sustabdymą ir panaikinant licencijos galiojimą ir pateikti rekomendacijas, kurios padėtų valdyti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius.

Pagal Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 str. 39 p. savarankiškoji (Konstitucijos ir įstatymų nustatyta (priskirta)) savivaldybių funkcija: leidimų (licencijų) išdavimas įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka. Nustatinėjant Korupcijos pasireiškimo tikimybę analizuojama Savivaldybės administracijos veiklos sritis – licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimas, papildymas, patikslinimas, licencijos galiojimo sustabdymas, galiojimo sustabdymo panaikinimas ir galiojimo panaikinimas.

Vertinant šią Savivaldybės administracijos veiklą vertinta, ar teisės aktuose nustatyta sprendimų priėmimo, veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri, ar juose įtvirtinti sprendimų priėmimo principai, aiškūs kriterijai, sprendimų priėmimo terminai, subjektai ir pan.; vertinta, ar yra įtvirtinti Savivaldybės administracijos vidaus kontrolės funkcionavimo pagrindai, ar užtikrinamas šios veiklos viešumas ir skaidrumas.

Užpildytas Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo klausimynas Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos, išduodant, papildant, patikslinant licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, sustabdant licencijos galiojimą, panaikinant licencijos galiojimo sustabdymą ir panaikinant licencijos galiojimą, srityje ir nustatyta, kad ši Savivaldybės administracijos veiklos sritis gali atitikti kriterijus, kur galimai egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Vertinant veiklos, išduodant, papildant, patikslinant licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, sustabdant licencijos galiojimą, panaikinant licencijos galiojimo sustabdymą ir panaikinant licencijos galiojimą, sritį, vertinta ar tarnautojams priskirtos funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė išsamiai reglamentuoti, ar valstybės tarnautojams suteikti įgaliojimai ir suteiktos kitos papildomas teisės gali būti priskirtini prie veiklos sričių, kuriose egzistuoja korupcijos pasireiškimo tikimybė.

Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 16 str. 3 d. nustatyta, kad mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais leidžiama verstis tik turint licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, kurias ir jų dublikatus išduoda, papildoma, rekvizitus patikslina atitinkamos savivaldybės vykdomoji institucija.

To paties įstatymo 16 str. 4 d. nustatyta, kad įmonėms, Europos juridiniams asmenims ar jų filialams, pateikusiems prašymą išduoti licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, licencija turi būti išduota ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų nuo visų tinkamai įformintų dokumentų, kurių reikia licencijai išduoti, gavimo licencijas išduodančioje institucijoje dienos. Taip pat nustatyta, kad jeigu per nurodytą terminą licenciją išduodanti institucija neišduoda licencijos ir nepateikia motyvuoto rašytinio atsakymo išduoti licenciją, laikoma, kad licencija išduota, o licenciją išduodanti institucija privalo per vieną darbo dieną nuo šioje dalyje nurodyto termino pabaigos išsiųsti licenciją įmonei, Europos juridiniam asmeniui ar jo filialui prašyme dėl licencijos išdavimo nurodytu pageidaujamu licencijos gavimo būdu.

Didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais licencijavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 618 „Dėl Didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais licencijavimo taisyklių patvirtinimo“, 3 punkte nustatomos šių rūšių licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais:

„3.3. verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais;

3.4. verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų;

3.5. verstis mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, natūralios fermentacijos sidru, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento;

3.6. verstis mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, natūralios fermentacijos sidru, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procento;

3.7. verstis sezonine mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų, kurortinio, poilsio ir turizmo sezonų laikotarpiu;

3.8. verstis sezonine mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, natūralios fermentacijos sidru, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procento, kurortinio, poilsio ir turizmo sezonų laikotarpiu;

3.9. vienkartinės – verstis mažmenine prekyba natūralios fermentacijos alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 13 procentų, parodose;

3.10. vienkartinės – verstis mažmenine prekyba alumi ir alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 13 procentų, natūralios fermentacijos sidru, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento, parodose;

3.11. vienkartinės – verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais parodose ir mugėse, rengiamose stacionariuose pastatuose;

3.12. vienkartinės – verstis mažmenine prekyba natūralios fermentacijos alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procento, masiniuose renginiuose ir mugėse;

3.13. vienkartinės – verstis mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais ir natūralios fermentacijos sidru, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procento, masiniuose renginiuose ir mugėse.“

Didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais licencijavimo taisyklių 6 p. nustatyta, kad „Licencijas verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išduoda, papildo <...>, taip pat prižiūri, kaip licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais turėtojai laikosi licencijuojamos veiklos sąlygų, savivaldybės vykdomoji institucija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymu ir Taisyklėmis“.

Už licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimą mokama valstybės rinkliava, kurios konkretūs dydžiai ir mokėjimo bei gražinimo taisyklės patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1458 „Dėl konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir valstybės rinkliavos mokėjimo ir gražinimo taisyklių patvirtinimo“ (*nauja redakcija nuo 2015-01-01*).

Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 14 d. įsakymu Nr. A-700 (*paskelbtas: TAR 2016-03-14, i. k. 2016-04627*) patvirtintas Licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimo tvarkos aprašas (toliau – KMSA tvarka). KMSA tvarkoje pagal Didmeninės ir mažmeninės prekybos alkoholio produktais licencijavimo taisyklių nuostatas detalai reglamentuota licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimo, papildymo, patikslinimo, atsisakymo jas išduoti, įspėjimo apie galimą licencijų galiojimo sustabdymą, licencijų galiojimo sustabdymo, licencijų galiojimo sustabdymo panaikinimo, licencijų galiojimo panaikinimo ir licencijų dublikatų išdavimo tvarka Kauno miesto savivaldybės teritorijoje.

KMSA tvarkoje nustatyta, kad licencijos išduodamos, papildomos, patikslinamos, sustabdomos ir panaikinamos jų galiojimas, įspėjama apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą Administracijos direktoriaus įsakymais, o visas kitas procedūras atlieka bei įsakymų projektus parengia Klientų aptarnavimo skyrius. KMSA tvarkoje taip pat nustatyta, kad išdavus licenciją, sustabdžius jos galiojimą, panaikinus jos galiojimo sustabdymą, panaikinus licencijos galiojimą, papildžius (kai keičiamas prekybos vietos adresas) ar patikslinus (kai keičiami licencijos turėtojo rekvizitai) licenciją, duomenys apie tai skelbiami Licencijų informacinės sistemos svetainėje (www.licencijavimas.lt).

Licencijavimo pagrindų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 937 „Dėl licencijavimo pagrindų aprašo patvirtinimo“ (*nauja redakcija nuo 2016-07-23*), 2.2 p. nustatyta, kad licencijas išduodantys viešojo administravimo subjektai licencijas išduoda, tikslina arba pakeičia, sustabdo jų galiojimą, panaikina galiojimo sustabdymą, panaikina galiojimą naudodamiesi valstybės įmonės Registrų centro sukurta ir administruojama Licencijų informacine sistema, o nutarimo 3.1 p. Lietuvos Respublikos Vyriausybei neatskaitingiems viešojo administravimo subjektams rekomenduojama vadovautis šio nutarimo 2.2, 2.3 ir 2.4 p. Atsižvelgiant į minėtas rekomendacijas nuo 2017-11-01 ir Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus

išduodamos licencijos yra išduodamos naudojantis Licencijų informacine sistema (LIS) ir nerengiant licencijų popierinių dokumentų. Duomenys apie Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus išduotas licencijas galima rasti internete adresu: <https://www.licencijavimas.lt/lis-epp-app/public/licenceSearch>

Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 18 str. 9 d. nustatyta, kad Savivaldybių tarybos, siekdamos užtikrinti viešąją tvarką ir visuomenės saugumą ir įvertinusios prekybos alkoholiniais gėrimais vietą, gyventojų, bendrijų, bendruomenių ar jų atstovų, asociacijų ar kitų institucijų raštu pareikštą nuomonę, policijos komisariatų pasiūlymus, *turi teisę riboti laiką*, kuriuo leidžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais, *nustatyti vietas ir (ar) teritorijas*, kuriose draudžiama prekiauti alkoholiniais gėrimais, *neišduoti licencijos* verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais.

KMSA tvarkos 19 p. nustatyta, kad Savivaldybės tarybos sprendimų dėl licencijų neišdavimo ir dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo projektai pagal Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 18 straipsnio 9 dalį teikiami svarstyti Savivaldybės mero sudarytai Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo darbo grupei.

Analizuojamu laikotarpiu iki 2019 m. gegužės 23 d. veikė Savivaldybės mero 2015 m. vasario 12 d. potvarkiu Nr. M-63 „Dėl Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo darbo grupės sudarymo“ sudaryta Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo darbo grupė ir patvirtinti jos nuostatai. Šios nuolat veikiančios darbo grupės tikslas – objektyviai įvertinti prekybos alkoholiniais gėrimais laiko ribojimo arba licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais neišdavimo aplinkybes, atsižvelgiant į prekybos alkoholiniais gėrimais vietą, gyventojų, bendrijų, bendruomenių ar jų atstovų, visuomeninių organizacijų ar kitų institucijų raštu pareikštą nuomonę, policijos komisariatų pasiūlymus, siekiant visuomeniškai pagrįstų tikslų (visuomenės saugumo, viešosios tvarkos, žmogaus sveikatos) apsaugos. Ši darbo grupė svarstė asmenų skundus ir teikė siūlymus dėl prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo ir Licencijų neišdavimo. Darbo grupės nuostatuose nustatyta, kad ši grupė sudaroma Savivaldybės tarybos kadencijos laikotarpiui iš Savivaldybės tarybos narių (3 nariai), Savivaldybės administracijos atstovų (4 nariai), Kauno visuomenės sveikatos centro atstovo (1 narys), Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato atstovo (1 narys) ir Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijos atstovo (1 narys).

Nuo 2019 m. gegužės 23 d. veikia Savivaldybės mero potvarkiu Nr. M-102 „Dėl Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo darbo grupės sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“ naujai Savivaldybės tarybos kadencijai sudaryta Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo darbo grupė ir patvirtintas jos darbo reglamentas. Šios nuolat veikiančios darbo grupės tikslas analogiškas kaip ir buvusios darbo grupės, o jos darbo reglamente nustatyta, kad ši grupė sudaroma iš Savivaldybės tarybos nario, Savivaldybės administracijos atstovų, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro Kauno departamento atstovo, Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato atstovo, Lietuvos viešbučių ir restoranų asociacijos atstovo ir Kauno valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos atstovo.

Kauno miesto savivaldybės tarybos 2007 m. lapkričio 15 d. sprendimu Nr. T-587 „Dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo“ (*paskelbta: TAR 2007-11-15, i. k. 2007-00765*) nuspręsta nuo 2007 m. gruodžio 15 d. apriboti alaus, alaus mišinių su nealkoholiniais gėrimais ir natūralios fermentacijos sidro, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento, prekybos laiką nuo 12 val. iki 9 val. kioskuose, esančiuose Laisvės alėjoje, jos prieigose (tarp K. Donelaičio g. ir Kęstučio g.) ir Senamiestyje.

Kauno miesto savivaldybės tarybos 2010 m. lapkričio 4 d. sprendimu Nr. T-627 „Dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo“ (*paskelbta: TAR 2010-11-04, i. k. 2010-01268*) nuspręsta apriboti nuo 2011 m. sausio 1 d. prekybos alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais ir natūralios fermentacijos sidru, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento, laiką kioskuose ir paviljonuose Kauno mieste nuo 20 val. iki 17 valandos.

Kauno miesto savivaldybės tarybos 2013 m. lapkričio 14 d. sprendimu Nr. T-607 „Dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo“ nuspręsta apriboti prekybos alkoholiniais gėrimais laiką nuo 22 val. iki 8 val. šiose Kauno prekybos vietose: R. Kalantos g. 82, M. Riomerio g. 1A, Vaidoto

g. 141, R. Kalantos g. 48, A. Juozapavičiaus pr. 49, Šiaurės pr. 43A, P. Lukšio g. 7A, Ukmergės g. 34A, Taikos pr. 13, Savanorių pr. 266, Sukilėlių pr. 74, Šv. Gertrūdos g. 10, Veiverių g. 47L, Baltijos g. 41B, Baltijos g. 5A, Baltijos g. 90A, Varnių g. 44A, Raudondvario pl. 102A, V. Krėvės pr. 104A, Draugystės g. 1E, Studentų g. 4, P. Lukšio g. 60, Žemaičių pl. 11A ir Varnių g. 15.

Atskirais Kauno miesto savivaldybės tarybos sprendimais, atsižvelgus į skundus, prašymus ir Kauno miesto savivaldybės mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo darbo grupės pasiūlymus mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais laikas apribojamas konkrečiose vietose. Analizuojamu laikotarpiu buvo priimtas Kauno miesto savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 26 d. sprendimas Nr. T-122 „Dėl mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo UAB „Langija“ priklausančiame bare A. Juozapavičiaus pr. 38, Kaune“, kuriame nuspręsta apriboti mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais laiką UAB „Langija“ priklausančiame bare A. Juozapavičiaus pr. 38, Kaune, uždraudžiant prekiauti alkoholiniais gėrimais pirmadieniais–šeštadieniais iki 10 val. ir nuo 20 val., sekmadieniais – iki 10 val. ir nuo 15 valandos.

Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 16 str. 3 d. nustatyta, kad licencijos verstis sezonine mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, natūralios fermentacijos sidru, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procento, ir alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų, kurortuose ir kitose savivaldybių tarybų nustatytoje poilsio bei turizmo teritorijose išduodamos įmonėms, Europos juridiniams asmenims ir jų filialams savivaldybių tarybų nustatyto kurortinio, poilsio bei turizmo sezono laikotarpiui.

Kauno miesto savivaldybės tarybos 2004 m. gruodžio 2 d. sprendimu Nr.T-643 „Dėl alkoholinių gėrimų mažmeninės prekybos“ (*paskelbtas: TAR 2004-12-02, i. k. 2004-00599*) nustatytas septynių mėnesių (balandžio 1 d. – spalio 31 d.) poilsio ir turizmo sezonas bei *sezoninio poilsio ir turizmo teritorijos: miesto centras ir senamiestis; kitos vietos, kur įrengiamos vasaros kavinės.*

Kauno miesto savivaldybės vykdomoji institucija išduoda šias licencijas verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais:

verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais (neterminuotas licencijos galiojimas);

verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų (neterminuotas licencijos galiojimas);

verstis mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, natūralios fermentacijos sidru, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento (neterminuotas licencijos galiojimas);

verstis mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, natūralios fermentacijos sidru, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procento (neterminuotas licencijos galiojimas).

Licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išduodamos prekiauti:

– alkoholiniais gėrimais stacionariosiose alkoholinių gėrimų parduotuvėse, stacionariųjų parduotuvių alkoholinių gėrimų skyriuose, stacionariosiose viešojo maitinimo vietose, stacionariųjų degalinių, vykdant tik mažmeninės prekybos veiklą, ir kaimo gyvenamosiose vietovėse esančių stacionariųjų parduotuvių nespacializuotuose skyriuose, tarptautinio susisiekiimo traukiniuose, siaurojo geležinkelio traukiniuose ir laivuose, kuriuose yra atskirai įrengtos viešojo maitinimo vietos, orlaiviuose, vežančiuose keleivius tarptautiniais maršrutais, parodose ir mugėse, vykstančiose stacionariuose pastatuose, viešbučių kambariuose įrengtuose minibaruose, taip pat specialiosiose prekybos vietose;

– gamyklų supilstytais į tarą natūralios fermentacijos sidru (kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento), alumi ir alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, paviljonuose, automobiliuose-parduotuvėse (kurios aptarnauja kaimo gyventojus savivaldybės tarybos nustatyta tvarka) ir stacionarių prekybos įmonių nespacializuotuose skyriuose.

Kauno miesto savivaldybės vykdomoji institucija išduoda šias sezonines (sezono laikotarpis yra balandžio 1 d. – spalio 31 d.) licencijas:

verstis sezonine mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų, kurortinio, poilsio ir turizmo sezonų laikotarpiu;

verstis sezonine mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, natūralios fermentacijos sidru, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procento, kurortinio, poilsio ir turizmo sezonų laikotarpiu.

Licencijos verstis sezonine mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 22 procentų ir licencijos verstis sezonine mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, natūralios fermentacijos sidru, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procento, kurortinio, poilsio ir turizmo sezonų laikotarpiu išduodamos licencijų prašytojams, norintiems prekiauti alkoholiniais gėrimais, nestacionariose viešojo maitinimo vietose.

Kauno miesto savivaldybės vykdomoji institucija išduoda šias vienkartinės licencijas verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais:

verstis mažmenine prekyba natūralios fermentacijos alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 13 procentų, parodose;

verstis mažmenine prekyba alumi ir alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 13 procentų, natūralios fermentacijos sidru, kurio tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 8,5 procento, parodose;

verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais parodose ir mugėse, rengiamose stacionariuose pastatuose;

verstis mažmenine prekyba natūralios fermentacijos alkoholiniais gėrimais, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procento, masiniuose renginiuose ir mugėse;

verstis mažmenine prekyba alumi, alaus mišiniais su nealkoholiniais gėrimais ir natūralios fermentacijos sidru, kurių tūrinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 7,5 procento, masiniuose renginiuose ir mugėse.

Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2004 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. A-3531, „Dėl mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais“ (*paskelbtas: TAR 2004-12-21, i. k. 2004-00647*) patvirtintos šios formos: licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais registro; vienkartinių licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais registro; licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais; licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais kurortinio, poilsio ir turizmo sezonų metu; vienkartinės licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais; licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais priedo.

Kauno miesto savivaldybės administracijoje įsteigtas Klientų aptarnavimo skyrius tarp kurio tikslų yra aptarnauti asmenis vieno langelio principu bei užtikrinti savivaldybių savarankiškosios funkcijos – licencijuojamos prekybos alkoholiniais gėrimais įgyvendinimą. Pagal šio skyriaus nuostatus, patvirtintus Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. A-3827, skyrius, vykdydamas jam pavestus uždavinius be kita ko turi administruoti ir plėsti vieno langelio principu teikiamas paslaugas bei įgyvendinti Savivaldybės funkcijas licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais srityje. Vykdydamas šiuos uždavinius skyrius atlieka šias funkcijas: priima paraiškas dėl licencijų, konsultuoja asmenis licencijų išdavimo klausimais, rengia licencijas verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, išduoda skyriaus parengtas licencijas, analizuoja valstybės rinkliavos už licencijų išdavimą, papildymą ir patikslinimą pokyčius ir rengia pasiūlymus dėl šių rinkliavų, teikia Juridinių asmenų registruojant jo nuostatų nustatyta tvarka duomenis apie licencijų išdavimą, patikslinimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą.

Paslaugas dėl licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais srityje Savivaldybėje galima gauti ir tik elektroninėmis priemonėmis. Detali informacija dėl licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimo, papildymo, patikslinimo, atsisakymo jas išduoti, įspėjimo apie galimą licencijų galiojimo sustabdymą, licencijų galiojimo sustabdymo, licencijų galiojimo sustabdymo panaikinimo, licencijų galiojimo panaikinimo ir licencijų dublikatų išdavimo tvarkos Kauno miesto savivaldybės teritorijoje, šią veiklą reglamentuojančių teisės aktų, dokumentų formų, valstybės rinkliavos dydžių ir informacijos kaip ją apmokėti viešai skelbiama Kauno miesto savivaldybės interneto svetainėje adresu <https://epaslaugos.kaunas.lt/>, pasirenkant ten esančias

nuorodas „Paslaugos verslui ir renginių organizavimui“ > „Alkoholio ir tabako licencijos“ > „Licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais“. Čia taip pat papildomai viešinami ir Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento parengti: lankstinukas dėl mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais tvarkos, prezentacija apie prekybą alkoholiniais gėrimais lauke, 40 metrų atstumu nuo stacionarios viešojo maitinimo vietos bei atmintinė vykdantiems mažmeninę prekybą alkoholiniais gėrimais masiniuose renginiuose ir mugėse, kurie vyksta ne patalpose.

Įmonės dėl licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais Kaune paraišką ir kitus dokumentus pateikia raštu ar elektroninėmis priemonėmis per atstumą, tiesiogiai Klientų aptarnavimo skyriaus Asmenų aptarnavimo poskyriui arba per Paslaugų ir gaminių kontaktinį centrą.

Kauno miesto savivaldybės administracijoje vykdant veiklą, susijusią su licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimu, papildymu, patikslinimu, licencijos galiojimo sustabdymu, galiojimo sustabdymo panaikinimu ir galiojimo panaikinimu taikomas ir „vieno langelio“ principas, todėl nustatyta, kad įmonės dėl licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais Kaune paraišką ir kitus dokumentus gali pateikti Klientų aptarnavimo skyriaus Asmenų aptarnavimo poskyriui Savivaldybės Interesantų priimamajame 3 darbo vietoje.

KMSA tvarkos 8 p. nustatyta, kad Klientų aptarnavimo skyriaus Licencijų ir leidimų poskyris nustatytos formos žurnale, kuris gali būti pildomas ir kompiuterinėse laikmenose, registruoja išduotas, papildytas ir patikslintas licencijas, įspėjimus apie galimą licencijų galiojimo sustabdymą ar licencijų galiojimo panaikinimą, licencijų galiojimo sustabdymo panaikinimą, taip pat išduotus licencijų dublikatus, o 9 p. reglamentuota, kad išdavus licenciją, sustabdžius jos galiojimą, panaikinus jos galiojimo sustabdymą, panaikinus licencijos galiojimą, papildžius (kai keičiamas prekybos vietos adresas) ar patikslinus (kai keičiami licencijos turėtojo rekvizitai) licenciją, duomenys apie tai skelbiami Licencijų informacinės sistemos svetainėje (www.licencijavimas.lt).

Klientų aptarnavimo skyriaus Licencijų ir leidimų poskyrio vyriausiasis specialistas, kurio pareigybės aprašymas patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. A-3831 įgyvendina mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais licencijavimą reglamentuojančius teisės aktus. Šis specialistas organizuoja licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimą, papildymą, patikslinimą, galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą, galiojimo panaikinimą, rengia pažymą teritorinėms mokesčių inspekcijoms dėl asmenų sumokėtos, bet nepanaudotos valstybės rinkliavos, analizuoja bendrųjų, bendruomenių, visuomeninių organizacijų, institucijų, policijos komisariatų informaciją apie juridinių asmenų, turinčių licencijas verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, veiklą, atlieka prekybos vietų, kuriose bus prekiaujama alkoholiniais gėrimais, apžiūrą, kai tai yra būtina, ir teikia pasiūlymus, skelbia Savivaldybės interneto svetainėje informaciją apie vienkartinę licencijų išdavimą, teikia surinktą informaciją Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo darbo grupei.

Klientų aptarnavimo skyriaus Licencijų ir leidimų poskyrio vyriausiasis specialistas, kurio pareigybės aprašymas patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. A-3832 kuria kompiuterių programas, užtikrinančias licencijų, tarp jų ir licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, parengimą ir kitas teisės aktuose nustatytas procedūras, duomenų apie licencijas teikimą, kuria ir prižiūri licencijų skelbimo internete kompiuterių programas ir tvarko poskyrio išduodamų licencijų elektroninius registrus, kaupia, sistemina, analizuoja, saugo ir tvarko licencijų (išskyrus vienkartinę licencijas) duomenų bazines, skelbia Savivaldybės interneto svetainėje informaciją ir teikia duomenis teisės aktuose nustatytoms institucijoms apie poskyrio išduotas licencijas.

Klientų aptarnavimo skyriaus Licencijų ir leidimų poskyrio vyriausiųjų specialistų veiklą kontroliuoja šio poskyrio vedėjas (pareigybės aprašymas patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. A-3828) ir Klientų aptarnavimo skyriaus vedėjas (pareigybės aprašymas patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. A-3844). Visos licencijos išduodamos, papildomos, patikslinamos, sustabdomos ir panaikinamas jų galiojimas, įspėjama apie galimą licencijos galiojimo sustabdymą Administracijos direktoriaus įsakymais, kurių projektai yra derinami su atitinkamų sričių specialistais ir vadovais.

Įvertinus tai kas išdėstyta, manytina, kad aukščiau nurodytuose teisės aktuose numatytos procedūros užtikrina proceso išduodant, papildant, patikslinant licenciją verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais, sustabdant licencijos galiojimą, panaikinant licencijos galiojimo sustabdymą ir panaikinant licencijos galiojimą vidaus kontrolę ir nesuteikia vienam asmeniui per daug įgaliojimų veikti savo nuožiūra, taip pat laikytina, kad vykdant šią veiklą yra užtikrinamas skaidrumas ir viešinimas.

Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 16 str. 5 d. nustatyta, kad licencijų išdavimo savivaldybėse veiksmus koordinuoja ir jų stebėseną atlieka Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamentas.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. 244 „Dėl Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento nuostatų patvirtinimo“ patvirtinti šio departamento nuostatai. Pagal šiuos nuostatus departamentas koordinuoja licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimo savivaldybėse veiksmus ir atlieka jų stebėseną ir pagal kompetenciją nagrinėja juridinių, fizinių asmenų ir fizinių asmenų grupių pateiktus pranešimus, prašymus ir skundus. Departamentas, siekdamas jam nustatytų veiklos tikslų ir atlikdamas jam pavestas funkcijas, turi teisę gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų juridinių ir fizinių asmenų informaciją, dokumentus bei duomenis departamento kompetencijai priskirtais klausimais, taip pat dokumentus, būtinus kontrolės funkcijoms atlikti ir teisės aktų pažeidimams tirti. Taip pat turi teisę kviešti kitų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, asociacijų atstovus nagrinėti sprendžiamų problemų, o nustatčius pažeidimų, teisę įpareigoti juridinius asmenis nutraukti veiklą, pažeidžiančią įstatymus ir kitus su alkoholio kontrolės klausimais susijusius teisės aktus bei siūlyti savivaldybių vykdomosioms institucijoms nustatytą tvarka panaikinti jų juridiniams asmenims išduotų licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais galiojimą.

Iš to kas išdėstyta aukščiau manytina, jog esamais teisės aktais ir naudojamomis e. valdžios sistemomis aiškiai ir tiksliai reglamentuotos licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimo, papildymo, patikslinimo, licencijos galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo ir galiojimo panaikinimo, viešinimo, apskundimo procedūros, nurodyti procedūras vykdančys subjektai, išsamiai apibrėžta jų kompetencija, turimi atlikti veiksmai, dalyvių santykiai šiame procese, teisės ir pareigos, atsakomybė.

Analizuojamu laikotarpiu šioje veiklos srityje nusikalstamų veikų, kurios būtų pripažintos įsiteisėjusiais teismo sprendimais, nebuvo.

Išvada.

Atsižvelgiant į Savivaldybės administracijos veiklos, susijusios su licencijos verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimu, papildymu, patikslinimu, licencijos galiojimo sustabdymu, galiojimo sustabdymo panaikinimu ir galiojimo panaikinimu, nagrinėjimo rezultatus darytina išvada, jog korupcijos rizikos veiksniai šioje veiklos srityje Lietuvos Respublikos ir Savivaldybės priimtais teisės aktais, naudojamomis e. valdžios sistemomis ir sudarytomis galimybėmis gauti paslaugą tik elektroninėmis priemonėmis bei procedūrų viešinimu yra sumažinti iki minimumo. Veikla yra susijusi su leidimų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu, todėl išlieka tikimybė korupcijai dėl neteisėtų ir nusikalstamų veikų, tačiau analizuojamu laikotarpiu šioje Savivaldybės administracijos veiklos srityje korupcinio pobūdžio pažeidimų ar kitų, tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingų, teisės pažeidimų nustatyta nebuvo.

Rekomendacija:

peržiūrėti Kauno miesto savivaldybės priimtus ir šiuo metu galiojančius su šia veikla susijusius teisės aktus ir kur reikia atlikti pakeitimus, kad visos jų nuostatos atitiktų pasikeitusią faktinę situaciją.

PRIDEDAMA:

1. Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo klausimynas Kauno miesto savivaldybės administracijos veiklos, išduodant, papildant, patikslinant licenciją verstis mažmenine prekyba

alkoholiniais gėrimais, sustabdant licencijos galiojimą, panaikinant licencijos galiojimo sustabdymą ir panaikinant licencijos galiojimą, srityje, 6 lapai.

2. Savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. kovo 14 d. įsakymas Nr. A-700 ir juo patvirtintas Licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimo tvarkos aprašas, atspausdintas iš TAR elektroninis dokumentas, 11 lapų.

3. 2019 m. gegužės 23 d. Savivaldybės mero potvarkis Nr. M-102 „Dėl Mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais ribojimo darbo grupės sudarymo ir jos darbo reglamento patvirtinimo“, elektroninio dokumento nuorašas, 6 lapai.

4. Kauno miesto savivaldybės tarybos 2013 m. lapkričio 14 d. sprendimas Nr. T-607 „Dėl prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo“, elektroninio dokumento nuorašas, 1 lapas.

5. Kauno miesto savivaldybės tarybos 2019 m. kovo 26 d. sprendimas Nr. T-122 „Dėl mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais laiko apribojimo UAB „Langija“ priklausančiame bare A. Juozapavičiaus pr. 38, Kaune“ elektroninio dokumento nuorašas, 1 lapas.

6. Klientų aptarnavimo skyriaus nuostatai, patvirtinti Kauno miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. A-3827, elektroninio dokumento nuorašas, 8 lapai.

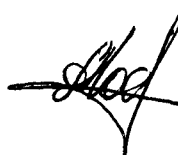
7. Klientų aptarnavimo skyriaus vedėjo pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. A-3844, elektroninio dokumento nuorašas, 4 lapai.

8. Klientų aptarnavimo skyriaus Licencijų ir leidimų poskyrio vedėjo pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. A-3828, elektroninio dokumento nuorašas, 3 lapai.

9. Klientų aptarnavimo skyriaus Licencijų ir leidimų poskyrio vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. A-3831, elektroninio dokumento nuorašas, 3 lapai.

10. Klientų aptarnavimo skyriaus Licencijų ir leidimų poskyrio vyriausiojo specialisto pareigybės aprašymas, patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. A-3832, elektroninio dokumento nuorašas, 4 lapai.

Centrinio viešųjų pirkimų ir koncesijų skyriaus
vedėjo pavaduotojas

Antanas Mockus